

Llengua Catalana per a Comunicació Audiovisual

Codi: 105000

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: David Paloma Sanllehí

Correu electrònic: David.Paloma@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'alumnat provinent de fora de les terres de parla catalana, és a dir, sense escolarització prèvia en aquesta llengua, ha de seguir un pla de treball paral·lel per aprendre català. Aquesta dedicació paral·lela és necessària però no suficient per superar l'assignatura: l'alumnat que tingui aquest perfil serà avaluat amb els mateixos criteris que el grup, si bé es tindran en compte els esforços i els avenços demostrats.

Objectius

Els objectius formatius de l'assignatura són els següents:

- Conèixer les característiques i els condicionaments dels textos propis dels mitjans de comunicació.
- Analitzar l'estandardització de la llengua catalana oral en el procés de normalització i consolidació lingüístiques.
- Conèixer i dominar la pronunciació formal.
- Consolidar els coneixements i l'aplicació de la normativa catalana, per arribar a tenir un domini complet del sistema lingüístic.

Competències

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Dominar l'espanyol i el català orals i escrits per a emprar-los en la comunicació audiovisual.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
5. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
6. Expressar-se oralment i per escrit amb correcció.
7. Produir discursos audiovisuals lingüísticament correctes.
8. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. La norma i l'estàndard

1.1. El procés d'estandardització: composicionalitat i polimorfisme

1.2. Les eines de consulta per al professional

2. L'expressió oral

2.1. L'eficiència locutiva. Escriure per a l'oïda

2.2. Criteris de pronunciació. L'aplicació de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana* en els mitjans de comunicació

2.3. Les variacions pel canal, pel tema, pel to i pel tenor

2.4. Genuïnitat i interferència

3. L'expressió escrita

3.1. Els modificadors del nom

3.2. Les expressions temporals

3.3. Els pronoms relatius

3.4. Els pronoms *ho*, *en* i *hi*. Les combinacions incorrectes en registres formals

3.5. Les preposicions que s'elideixen, que es mantenen, que alternen i que no alternen

3.6. Locucions i connectors acceptats i no acceptats

4. L'argumentació

4.1. La comunicació persuasiva i la mala retòrica.

4.2. Les premisses del llenguatge eficaç. Discursos argumentatius en els mitjans de comunicació.

4.3. Tipus d'arguments: per exemples, per analogia, per autoritat, per les causes i per deducció

El llibre *La nova normativa a la butxaca. L'Ortografia catalana i de la Gramàtica de la llengua catalana: principals novetats* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2018), de Neus Nogué Serrano, és lectura obligatòria del curs.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Metodologia

La part presencial d'aquesta assignatura està estructurada en una hora de teoria i dues de seminari, setmanals. S'hi combinen les explicacions teòriques i la resolució d'exercicis, amb dos objectius principals: (a) consolidar els coneixements sobre la norma i l'ús de la llengua catalana i (b) fomentar la reflexió crítica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exercicis escrits	18	0,72	1, 3, 5, 8
Exercicis orals	17,5	0,7	1, 2, 4, 5
Exposició de temes	17	0,68	1, 2, 3, 6, 8
Tipus: Supervisades			
Feina tutoritzada	13	0,52	2, 4, 5
Resolució de dubtes	4,5	0,18	3
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	25	1	1, 2, 5, 6, 8
Lectures seleccionades	14	0,56	1, 2, 4, 5
Preparació de textos	35	1,4	5, 6, 7, 8

Avaluació

L'esquema del model avaluatiu és el següent:

a) La teoria és un 40% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i s'entrega, també, una ressenya i/o un comentari guiat.

b) El seminari és un 60% de la nota final. Es fan dos controls al llarg del curs i es valoren diverses activitats, que s'especifiquen amb prou antelació.

c) NO es fa mitjana si la nota de teoria o de seminari és inferior a 3,5.

d) Té dret a reavaluació l'alumnat amb una nota compresa entre 3,5 i 4,9.

e) No es reavaluaran els seminaris.

> Teoria (40%):

Control 1: 45%

Control 2: 45%

Seguiment: 10%

> Seminari (60%)

Control 1: 40%

Control 2: 40%

Activitats: 20%

L'assistència a classe és obligatòria. Si no s'arriba a un 80% d'assistència, la qualificació sera 'No Avaluable'.

Sistemes de recuperació

La teoria i un 10% dels seminaris (aquest percentatge correspon al valor dels exercicis fets al llarg del curs) seran recuperables. És a dir, un 50% serà recuperable. D'una banda, es farà un control de teoria similar als controls 1 i 2 del curs. D'altra banda, es tornarà a fer un exercici del curs. L'alumnat que superi la reavaluació obtindrà un 5 de nota final

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats específiques	10%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Controls	90%	4	0,16	1, 4, 6, 7, 8

Bibliografia

Avui (1997). *Llibre d'estil*. Empúries. Barcelona.

Badia Margarit, Antoni Maria (1994). *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Badia, Jordi et al. (1997). *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou.

Bassols, Margarida; Segarra, Mila [ed.] (2009). *El col·loquial mediatitzat*. Vic: Eumo Editorial.

Bau, Montserrat; Pujol, Montserrat; Rius, Agnès (2007). *Curs de pronunciació: exercicis de correcció fonètica*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Bibiloni, Gabriel (1997). *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Edicions 3 i 4.

Bibiloni, Gabriel (2006). "L'ús de la llengua catalana a IB3 Televisió". A: <<http://bibiloni.cat/blog/?p=239>>

Bonet, Eulàlia et al. (1997). *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Casals, Daniel; Faura, Neus (2010). *El català als mitjans de comunicació*. Barcelona: EdiUOC.

Casals, Daniel; Torrent, Anna Maria; Bassols, Margarida (2017). *Allò que el corrector no s'endugué. La correcció postdigital*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.

Castellanos, Josep Anton (1997). *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (2004). *Manual de pronunciació*. Vic: Eumo.

Company, Catalina; Puigròs, M. Antònia (2006). *Llibre d'estil d'IB3*. Palma: Consorci per al Foment de la Llengua Catalana i la Projecció Exterior de la Cultura de les Illes Balears.

Consell de Mallorca; Universitat de les Illes Balears (2009). *Llibre d'estil per als mitjans de comunicació orals i escrits*. Palma: Consell de Mallorca, Universitat de les Illes Balears.

Coromina, Eusebi (2008). *El 9 Nou, El 9 TV. Manual de redacció i estil*. Vic: Premsa d'Osona.

Creus, Imma; Romero, Sílvia (1999). "Els mitjans de comunicació orals a Lleida". *Llengua i Ús*, núm. 14, p. 31-36.

Creus, Imma, Julià, Joan i Romero, Sílvia (2000). *Llengua i ràdio*. Lleida: Pagès Editor.

Cros, Anna; Segarra, Mila; Torrent, Anna Maria (eds.) (2000). *Llengua oral i llengua escrita a la televisió*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Cuenca, Maria Josep (1996). *Sintaxi fonamental*. Barcelona: Empúries.

Enciclopèdia Catalana (1985). *Diccionari castellà-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Fité, Marcel (2014). *Proudubtes.cat*. Barcelona: Barcanova

Ginebra, Jordi (2017). *La nova normativa de l'Institut d'Estudis Catalans. Guia pràctica*. Tarragona: Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili. [<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/book/274>]

Institut d'Estudis Catalans (1990). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I. Fonètica*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (1990). "La llengua catalana en els mitjans de comunicació de massa i especialment en la televisió". A: *Documents de la Secció Filològica I*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 137-140.

Institut d'Estudis Catalans (1992). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. II. Morfologia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (1993). "La llengua catalana i els mitjans de comunicació de massa". A: *Documents de la Secció Filològica II*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 31-36.

Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona, Palma de Mallorca, València.

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (2017). *Ortografia catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (2018). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. III. Lèxic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Llibre d'estil. El Periódico de Catalunya (2002). Barcelona: Ediciones Primera Plana.

Lacreu, Josep (2008). *Manual d'ús de l'estàndard oral*. 8a edició corregida. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Marí, Isidor (2007). "La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions". *Quaderns del CAC*, núm. 28. Pàg. 31-37.

Mestres, Josep M. et al . (2009). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. 4a edició. Vic: Eumo Editorial; Barcelona: Universitat de Barcelona; Universitat Pompeu Fabra; Associació de Mestres Rosa Sensat.

Mollà, Toni (2007). "El model lingüístic oral: el cas de Canal 9 o el nivell (lingüístic) desnivellat". *Quaderns del CAC*, núm. 28. Pàg. 13-19.

Paloma, David; Rico, Albert (2000). *Diccionari de pronunciació en català*. Barcelona: Edicions 62.

Paloma, David; Rico, Albert (2005). *No et confonguis! Diccionari de mots que es confonen*. Barcelona: Empúries.

- Paloma, David; Rico, Albert (2008). *Diccionari de dubtes i barbarismes*. Barcelona: Edicions 62.
- Paloma, David (2010). *50 obres de llengua del segle XXI. Ressenyes i propostes de recerca*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Paloma, David (2015). *Personatges convertits en paraules*. Barcelona: Barcanova.
- Pujol, Josep M.; Solà, Joan (1995). *Ortotipografia*. Barcelona: Columna.
- Saborit, Josep (2009). *Millorem la pronúncia*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- Solà, Joan (1994). *Sintaxi normativa*. Barcelona: Empúries.
- Solà, Joan et al. (2002). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.
- Vallverdú, Francesc (2000). *El català estàndard i els mitjans audiovisuals*. Barcelona: Edicions 62 - Televisió de Catalunya. Pràctiques Lingüístiques, 3.

webgrafia

- Bibiloni, Gabriel. *Guia de correcció fonètica*. [<http://bibiloni.cat/correcciofonetica/index.html>]
- Centre de Terminologia Termcat [<http://www.termcat.cat>]
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals: Portal lingüístic [<http://esadir.cat>]
- Enciclopèdia Catalana: *Gran enciclopèdia catalana* [<http://www.encyclopedia.cat>]
- Enciclopèdia Catalana: *Diccionari de la llengua catalana* [<http://www.encyclopedia.cat>]
- Institut d'Estudis Catalans: *Diccionari de la llengua catalana* [<https://mdlc.iec.cat/>]
- Institut d'Estudis Catalans: *Gramàtica essencial de la llengua catalana* [<https://geiec.iec.cat/>]
- Mestres, Josep M. et al. (2009). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos* [<https://estil.lloc.iec.cat>]
- Paloma, David; Mas, Josep Àngel; Montserrat, Mònica (2017). *Diccionari de dubtes del català oral*. [<http://www.llengua.info/ddcor>].
- Puigdomènech, Laura; Solís, Marina (2005). *Proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió*. [http://www4.uji.es/~al058181/Llibre_estil_Andorra.pdf]
- Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Centre de Terminologia Termcat. Optimot [<http://optimot.gencat.cat>]
- Universitat de Barcelona: *Els sons del català*. [<http://www.ub.edu/sonscatala/ca/presentacio>]
- Vilaweb: *Llibre d'estil* [<http://www.uic.es/sites/default/files/uic/llibreestil-vilaweb1.pdf>]